

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКА ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ**
для здобувачів вищої освіти 1 курсу денної та 2 курсу заочної форми здобуття освіти (1,6д, 1,10з)
освітньо-професійної програми «Промислова біотехнологія»
спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія»
галузі знань 16 «Хімічна інженерія та біоінженерія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

**БРАТИШКО
Юлія Сергіївна**

yezjf@nuph.edu.ua

1. **Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра управління та забезпечення якості у фармації.
2. **Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Олександра Невського, 18, 3-й поверх, т. 057-771-81-47.
3. **Веб-сайт кафедри:** <https://quality.nuph.edu.ua>
4. **Інформація про викладача:**

Братішко Юлія Сергіївна

Доктор фарм. наук, професор кафедри управління та забезпечення якості у фармації, відповідальна за навчальні плани освітньо-професійної програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом», супервайзер СУЯ НФаУ кафедри управління та забезпечення якості у фармації. Досвід науково-педагогічної діяльності – 17 років. Член Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (УАРМБО), член ГО «Вінницька обласна асоціація фармацевтів «Cum Deo», член Громадської наукової організації «Міжнародний центр з розвитку науки і технологій», Голова фахової атестаційної комісії з прийому вступних випробувань за спеціальністю 073 «Менеджмент». Викладає освітні компоненти: «Соціальний менеджмент і соціальна відповідальність», «Управління персоналом і трудове право», «Управління персоналом», «Самоменеджмент і комунікативний менеджмент», «Економіка інноваційної діяльності», «Інноваційний менеджмент», «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій», «Економіка праці та соціально-трудові відносини». Автор і співавтор 1 національного підручника, 10 навчальних посібників, 8 монографій, 9 науково-методичних рекомендацій, понад 30 навчально-методичних рекомендацій, понад 100 тез доповідей конференцій різних рівнів, понад 80 наукових та фахових статей у вітчизняних та закордонних виданнях, 9 термінів фармацевтичної енциклопедії. Наукові інтереси: управління фармацевтичним персоналом, соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу.

5. **Консультації** відбуваються онлайн відповідно до графіку, який розміщено на сайті кафедри управління та забезпечення якості у фармації.

6. **Анотація освітньої компоненти:** освітня компонента «Управління та економіка інноваційною діяльністю» є обов'язковою для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія» освітньо-професійної програми «Промислова біотехнологія». Її основним завданням є підготовка магістра з біотехнологій та біоінженерії, що володіє знаннями і практичними навичками з методологічних, методичних, нормативно-правових та організаційно-економічних аспектів формування і розвитку інноваційної діяльності підприємства. Під час опанування змісту «Управління та економіка інноваційною діяльністю» здобувачі отримують знання щодо керованої підсистеми інноваційного менеджменту, а саме: сутності та класифікації інновації, особливостей та видів інновацій у фармації; значення інноваційної діяльності, сутності та етапів інноваційного процесу, сутності і класифікації інноваційних проєктів, та щодо керованої підсистеми управління інноваційною діяльністю.

7. **Мета освітньої компоненти:** Метою викладання освітньої компоненти «Управління та економіка інноваційною діяльністю» є оволодіння знаннями щодо теорії та практики організації та управління інноваційною діяльністю.

8. **Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:**

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 03. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 04. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 05. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 01. Здатність захищати інтелектуальну власність, зокрема патентувати винаходи у біотехнології.

ФК 02. Здатність здійснювати пошук необхідної інформації в науковій і технічній літературі, базах даних та інших джерелах.

ФК 03. Здатність відбирати та аналізувати релевантні дані, у тому числі за допомогою сучасних методів аналізу даних, і спеціалізованого програмного забезпечення.

ФК 04. Здатність розробляти та реалізовувати комерційні та науково-технічні плани і проекти у галузі біотехнології з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включаючи технічні, виробничі, експлуатаційні, комерційні, правові, питання охорони праці і навколишнього середовища.

ФК 08. Здатність прогнозувати напрями розвитку сучасної біотехнології у контексті загального розвитку науки і техніки.

ФК 10. Здатність застосовувати проблемно-орієнтовані методи аналізу та оптимізації біотехнологічних процесів, управління виробництвом, мати навички практичного впровадження наукових розробок.

ФК 12. Здатність організовувати виробництво і управляти біотехнологічними процесами в умовах промислового виробництва та науково-дослідних лабораторій.

9. Програмні результати навчання (ПРН):

ПР 01. Вміти здійснювати патентний пошук, знаходити та обробляти необхідну науково-технічну інформацію; самостійно скласти заявку на винахід.

ПР 02. Знати вітчизняне та міжнародне законодавство у сфері авторського права. Вміти захищати свою інтелектуальну власність та уникати порушень інтелектуальної власності інших осіб.

ПР 03. Здійснювати техніко-економічні розрахунки проектно-конструкторських рішень та аналізувати та оцінювати їх ефективність, екологічні та соціальні наслідки на коротко- та довгострокову перспективу.

ПР 08. Планувати та управляти науково-дослідними, науково-технічними та/або виробничими проектами у галузі біотехнології, базуючись на сучасних тенденціях розвитку науки, техніки та суспільства.

ПР 11. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами, обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, інновації та/або управління виробництвом і біотехнології

ПР 15. Мати навички розробки та реалізації маркетингових програм і стратегій, аналізу та оцінювання варіантів просування біотехнологічної продукції до споживача, встановлення оптимальних цін на неї.

ПР 16. Аналізувати зміст та умови зовнішньоторговельних контрактів, оцінювати та аналізувати їх.

ПР 17. Оцінювати, аналізувати та обирати варіанти рішень з управління складними біотехнологічними процесами з урахуванням цілей, обмежень, прогнозів та ризиків.

10. Статус освітньої компоненти: обов'язкова.

11. Пререквізити освітньої компоненти: «Управління та економіка інноваційною діяльністю» входить до комплексу підготовки магістрів з біотехнології та біоінженерії, який інтегрується з обов'язковими освітніми компонентами: «Англійська мова: практичні навички наукової комунікації», «Організація наукових досліджень та інтелектуальна власність» тощо.

12. Обсяг освітньої компоненти: 5 кредитів ЕКТС: 62 годин аудиторних занять, з них – 18 годин лекцій, 42 години – практичних занять, 2 години – семінарських занять; а також 88 годин самостійної роботи.

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: проведення лекцій, практичних і семінарських занять.

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Управління та економіка інноваційною діяльністю

Тема 1. Теоретичні засади інноваційної діяльності

Тема 2. Інноваційний процес та інноваційна діяльність

Тема 3. Державне регулювання інноваційної діяльності

Тема 4. Організаційні форми інноваційної діяльності

Тема 5. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності

Тема 6. Витрати на здійснення інноваційної діяльності

Тема 7. Ціноутворення на інноваційну продукцію

Тема 8. Інноваційні проекти

Тема 9. Оцінка ефективності інновацій

Тема 10. Інноваційні ризики

Семестровий диф. залік.

14. Види та форми контролю:

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач, вирішення завдань із використанням елементів економіко-математичного моделювання тощо.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач. Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1

необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами змістового модуля 1.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних і семінарських занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

Форма семестрового контролю: семестровий диференційований залік.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти: оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: поточний контроль – 5-8 балів за тему за практичними та семінарськими заняттями, змістовий модуль 1 – 10-20 балів. Результати семестрового контролю у формі семестрової оцінки оцінюються за шкалою ECTS, 100-бальною та чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Управління та економіка інноваційною діяльністю - оцінювання тем: робота на заняттях (усне опитування, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач, вирішення комплексних задач з використанням інформаційних технологій, пошукові завдання, зведені спостереження; - контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач).	80 (80%) 20 (20%)
Семестровий контроль	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

16. Політики освітньої компоненти:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій) тощо.

Так, *політика щодо академічної доброчесності* ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати (наукові доповіді) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її не зарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ», дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості.

Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ». Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються

для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Обов'язкова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Братішко Ю. С. Управління та економіка інноваційною діяльністю : метод. рек. до аудиторної та самостійної роботи для ЗВО, які навчаються за освіт. прогр. «Промислова біотехнологія» [Електронний ресурс], 2023. Х.: НФаУ. 2. Копитко М. І. Управління інноваціями : навч. посіб. для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях [Електронний ресурс]. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с. Режим доступу: Копитко М.І. Управління інноваціями 3. Посилкіна О. В. Управління інноваційною діяльністю : навч. посіб. для здоб. вищої освіти / О. В. Посилкіна, О. В. Літвінова, Ю. С. Братішко. – Х.: НФаУ, 2018. 207 с. 4. Посилкіна О. В., Котляров Є. І. Економіка інноваційної діяльності : метод. рек. до семінар. занять для ЗВО, які навчаються за освіт. прогр. «Промислова біотехнологія» 2018. Х.: НФаУ. 5. Управління інноваційною діяльністю. Основи інноваційного менеджменту [Текст] : магістер. курс : підруч. для студ. ВНЗ / за заг. ред. С. М. Ілляшенка. Суми : Університетська книга, 2018. 856 с. 6. Безгін К. С. Управління інноваціями : навч. посіб. [Електронний ресурс] / К. С. Безгін, Ю. М. Клименко // Заг. ред. К. С. Безгіна. Вінниця: ДонНУ, 2017. 207 с. Режим доступу: Безгін К.С. Управління інноваціями
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Посилкіна О. В. Методологія наукових досліджень та інноваційний розвиток : навч. посіб. / О. В. Посилкіна, О. В. Літвінова, Ю. С. Братішко – Х. : НФаУ, 2020. 220 с. 2. Інноваційний розвиток підприємства : конспект лекцій для екон. спец. / О. В. Посилкіна, Ю. С. Братішко, Г. В. Кубасова ; НФаУ. – Х. : НФаУ, 2015. – 276 с. 3. Економіка, планування та організація хіміко-фармацевтичного виробництва : підручник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Посилкіна, О. В. Доровський, Я. М. Деренська, Ю. С. Братішко та ін. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. – 472 с.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Офіційний сайт державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/ 2. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rada.gov.ua 3. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/ 4. Офіційний сайт кафедри управління та забезпечення якості у фармації НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://quality.nuph.edu.ua/ 5. Офіційний сайт Наукової бібліотеки НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lib.nuph.edu.ua/ 6. Центр дистанційних технологій навчання НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pharmel.kharkiv.edu
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=4758

18. Матеріально-технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти:

Обладнання: персональні комп'ютери R-Line з процесором Intel Core i3-8100; комп'ютери персональні Intel Pentium G4400; проектор; мультимедіа проектор; екрани моторизовані; телевізор; робоча станція R-Line з процесором Intel Core; Xerox; принтер.

Програмне забезпечення: Office Standard, програма для організації відеоконференцій ZOOM, тип ліцензії - free license for education на 1 рік з можливістю подовження; модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE 3.9.8 тип ліцензії - Open Source. пакет Statistica 6.0.